

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙς ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

OPENBARING VAN JEZUS CHRISTUS

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

ONTHULLING VAN JEZUS DE GEZALFDE

een verkenning van het laatste bijbelboek

door

A.E.J. Kaal

INLEIDING p. 7

Oriëntatie

De auteur

Commentaren

De bewaarde tekst

Een Joods of een Christelijk document?

De Joodse oorlog in historisch perspectief

Αποκαλυψις Ιησου χριστου

Προγραφαι

VERKENNING VAN DE TEKST p. 23

Opschrift en aanhef

Aan de zeven gemeenten

Hemelse visioenen

Slot

CONCLUSIES? p. 67

INLEIDING

ORIËNTATIE

Het eerste boek van de bijbel is Genesis. Het laatste boek is de Apocalyps. Die twee bijbelboeken omvatten de hele geschiedenis der mensheid, althans: zo zou je kunnen denken. Het lijkt dan of de cirkel rond is; het begint met de schepping en het eindigt met de voleinding van de wereld. Toch doet deze voorstelling van zaken geen recht aan de inhoud van beide boeken. Het eerste woord van Genesis luidt in het Hebreeuws **בראשית**. Vaak is dat vertaald met “in den beginne..”. Maar een betere vertaling zou zijn “in principe..”. Het zgn. scheppingsverhaal is pas betrekkelijk laat toegevoegd aan de andere zgn. “boeken van Mozes”: tijdens of na de ballingschap. De scheppingsverhalen bevatten een aantal prolegomena: dingen die je eerst moet lezen om te kunnen begrijpen waar het over gaat als er verderop gesproken wordt over ‘een verbond tussen God en zijn uitverkoren volk’. In beginsel is de mens eigengereid en gaat hij ervan uit dat alles draait om hem. Dat is o zo menselijk. Hij meent dat hijzelf de wereld moet beheren en dat hij beter af is zonder God. Maar de praktijk wijst uit dat dit leidt tot moord en doodslag; een samenleving kan alleen harmonisch en vreedzaam zijn wanneer de mens onder ogen ziet dat enige bescheidenheid hem niet zou misstaan; dat er iets is dat boven de mens uitreikt: *“JHWH sprak tot Mozes: Zeg tot heel de gemeenschap van de Israëlieten: Wees, heilig, want ik – JHWH – ben heilig”* (Leviticus 19:1). Dat is een beginsel, een principe waarop een vreedzame samenleving te bouwen valt. De scheppingsverhalen illustreren dit beginsel.

Anderzijds: ook de Apocalyps die niet begrepen te worden als een boek over het einde der tijden. Daar gaat het niet over. Door het hele geschrift heen klinkt een aansporing om het, ondanks alle ellende die mensen elkaar aandoen, uit te houden. En opnieuw over de vraag: wat verbeeldt een mens zich wel? En waarop zou de hoop gevestigd moeten zijn? Welk visioen zou